

DO NOVÉHO ROKU

Než vykoučíme do Nového, měli bychom se zamyslet nad tím, co život dal i co vzal. Rok 1990 již vstoupil do historie. Pro mnohé z nás přinesl novou naději, radost, svobodu a víru v lepší budoucnost. Ostatním se zhroutil svět a někteří tuto radostnou změnu neunesli a než by se podívali pravdě do očí, raději svůj život ukončili. Jiní převlékli kabát a pokračují dál jako za stara. Většině obyvatelstva se ulevilo. Skončila doba komunistického diktátu, avšak dědictví a návyky trvají. Dlouho vytoužená svoboda přinesla novoty, ale ne všechny radostné a vítané. Poznání pravdy a skutečnosti často bolí.

„V našem národě, kde nastala svoboda a nastoupili jsme cestu k demokracii, hrozí veliké nebezpečí. Ten zlý mistrně svádí lidi na svoji stranu a kdyby mohl, svedl by i vyvolené. Lidé se upínají na majetek, budoucnost svého života vidí v prosperitě a zajištění hmotnými věcmi. Budoucnost národa vidí v bohatství a svěbytnosti státu, ve fungující tržní ekonomice a začlenění se do Evropského společenství. Dále se lidé obracejí k různým atraktivním praktikám lstivého antikristovského náboženství. Roste satanismus, jóga, svědkové Jehovovi, okultismus, přijíždí různí uzdravovatelé ze Západu. Satan ví, že má krátký čas a proto vyvíjí takové úsilí na svedení lidí, jaké dosud nebylo. Naproti tomu však náš Pán a Vítěz pracuje trpělivě a pokojně na duších těch, kteří mají poznat a okusit jak dobrý je. Díky Bohu, že můžeme svobod-

ně, kdokoli zvěstovat evangelium. Musíme však počítat s tím, že Satan bude útočit, ale jsme na straně Vítěze! Jemu jedinému patří chvála a čest!“ —Z dopisu posluchače—

Proto přejeme všem čtenářům a posluchačům do Nového roku hodně Božího požehnání, vzájemné podpory, lásky a porozumění, Ducha pravdy a poznání, který rozezná pravost od nepravosti.

♥ ...s bázní a chuvením uvádějte ve skutek své spasení. Neboť je to Bůh, který ve vás působí, že chcete a činíte, co se mu líbí. Všechno dělejte bez reptání a bez pochybování, abyste byli bezúhonní a ryzí, Boží děti bez poskvrny uprostřed pokolení pokřiveného a zvráceného. V něm svítejte jako hvězdy, které osvěcují svět, držte se slova života. Netrapte se žádnou starostí, ale v každé modlitbě a prosbě děkujte a předkládejte své žádosti Bohu. A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude strážit vaše srdce i mysl v Ježíši Kristu. (Fil. 2:12–15,4:6,7)

—kas—

VŠECHNO JE NÁM DOVOLENO

*Všechno je nám dovoleno,
ne všechno však prospívá.
Všechno je nám dovoleno,
jen času nám nezbývá.*

*Všechno je nám dovoleno,
stačí si jen vybrat,
jakou roli v životě svém,
dobrou, či zlou sehrát.
Život v klidu, v pohybu,
ve válce, či v míru,
obklopit se bohatstvím,
nebo dřítí bídou.*

*Můžeš být otrokem i pánem,
můžeš v nitru lásku hrát,
či být jako kámen.
Sám sobě si vyber roli,
hlupáka či chytráka,
v očích světa můžeš být,
zločinec i soudce.*

*Chceš se smát, můžeš plakat,
život dát a život brát.
Všechno je nám dovoleno,
dělej jak se sluší,
nesluž však jen svému tělu,
neboť máš i duši!*

—s. Hamříková—

POKORA A ÚDIV

Přestože v podstatě rozumím fyzikálnímu principu radia i letectví, vždy mne znovu a znovu udivuje, jak je možné, že se tak velická letadla vůbec vznášou. Ale to je mechanická záležitost, a docela dobře pochopitelná. Elektromagnetickým vlnám sice rozumím jakž-takž také, ale s jejich představou je to už horší. Nevídmé je a musíme si vypomáhat analogicky, abychom „viděli“ neviditelné. Často se mi proto zdá, že bereme všechno více méně samozřejmě. Nejsme příliš udiveni. Nejsme jako malé děti, které objevují neustále něco nového. A víme, že Ježíš řekl:

♥ Amen, pravím vám, jestliže se neobrátnete a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského. Kdo se pokoří a bude jako toto malé dítě, ten je největší v království nebeském. (Mat. 18:3-4)

My se však pokořovat nechceme. Pokoře už ani nerozumíme. Pokora je uznání a poznání. Pokora totiž sebou

nese tu největší možnou duchovní, intelektuální, společenskou a politickou explozi, vždy provázenou hospodářským rozmachem. Pokora vůbec neznamená ušlápnutí nebo patolízalství. Pokora uznává, že celý viditelný a neviditelný svět, není svébytný, jak bychom si často ve své hříšné egocentrické přirozenosti přáli. Malé dítě, a obzvláště to, které je rozumově nejčilejší, dobře ví, že není svébytné, že je úplně závislé na svých rodičích. Všimli jste si jak jsou děti vykulené když vstřebávají něco nového? Děti obdivují mnohem snáze než dospělí. Nejsou ještě tolik zamilované do svých schopností. Nejsou ještě tolik unešené samy sebou jako jsme my, dospělejší.

Opak pokory je pýcha. Pýcha je egocentrismus. Já, Já, Já, nebo My, My, a zase jenom My. Pýcha, egocentrismus je prahřích. Pýcha si namlouvá, že vše a především Já, jsem svébytný a svrchovaný. Pýcha, opak pokory, způsobila pád celého vesmíru a člověka. Lucifer, světloňoš, zpyšněl a zruinoval se v Satanu:

♥ Do podsudí byla suržena Tvá pýcha, hlučný zvuk tvých harf. Máš ustláno na hnilobě, příkrývku máš z červů. Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu! Jak jsi sražen k zemi zotročovateli národů! A v srdci sis říkal: Vystoupím na nebesa, vyvýším svůj trůn nad Boží hvězdy, zasednu na Hoře setkávání na nejzazším Severu. Vystoupím na posvátná návrší oblaků, s Nejvyšším se budu měřit. Ted' jsi suržen do podsudí, do nehlubší jámy.

Tohle je Satanův prahřích. Pýchal! Nedivme se, že když už sražený Lucifer, Satan, sváděl člověka použil stejný jed—pýchu:

♥ Had (tj. Satan) ženu ujišťoval: Nikoli nepropadnete smrti. Bůh však ví, že v den kdy z něho pojíte, otevrou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé. (Gen. 3:4-5)

Prahřích člověka byl zapříčiněn pýchou. Pýcha, egocentrismus, zapříčinil

touhu po bohorovnosti. Když se zamyslím třeba nad našineckou domýšlivostí, nad našimi rádoby zlatýma rukama a mozky, nad naši kvazivědeckou bezbohostí, ani se nedivím, co nám dějiny za posledních 400 let přinesly.

♥ Protože své srdce vydáváš za srdce božské, hle, přivedu na tebe cizí kruté pronárody, na krásu tvé moudrosti vyťasí své meče, znesvěťí tvou skvělost. Spustí tě do jámy. zemřeš smrtí skolených v srdci moři. Budeš ještě prohlašovat: Jsem Bůh před tím kdo tě zabije? Jsi člověk, a ne Bůh, jsi v rukou těch, kdo tě skolí. (Ez. 28:5-9)

Bible obsahuje mnoho sarkasmu: „Na krásu tvé moudrosti vyťasí své meče...“ Tolik si vzpomínám na krajany jak „moudře“ prohlašovali, že to ti Američani dělají špatně, a že „My jim ukážeme.“ Anebo se rozčilovali, že takoví méně skvostní národové jako Pakistánci mají imigrační přednost před našineckou skvělostí. Nezevšeobecňuji, ale tak tomu bývá často doma i venku. Jenom sražení do morálního a ekonomického hnojiště nás může probrat z pýchy. Tak se stalo, a díky Bohu za to. Modleme se, abychom si znovu nezačali hrát společnými silami na Boha. Pravda, po dnešní ekologické katastrofě, už snad nikdo nepřijde s poroučením kdy má pršet a kdy vát, ale rádobybožské moudrosti je v nás stále ještě dost. A tak se modlím, aby u nás nepropukla nějaká nová katastrofa motivovaná pýchou.

Největší přikázání není nezabiješ, ale:

♥ ...Miluj Hospodina Boha svého celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. (Mat. 21:37)

Denně činíme větší hřích než je zabití! Nemilujeme Boha celým srdcem, duší a myslí! V momentě kdy opouštíme toto největší přikázání, začínáme milovat celým srdcem, duší a myslí sami sebe. To je pýcha a ta v našem srdci sesadí Boha z trůnu a natrúni nás.

Láska k Bohu zapříčiní naopak pokoru. Láska k Bohu zničí naši svěbytnost. Láska k Bohu z nás udělá malé, závislé,

ale zvidavé a pokojné děti. Jenom ty mají přístup do nebeského království. Jedny z mých nejoblíbenějších veršů říkají:

♥ ...Bůh jim to přece odhalil. Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze totiž od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle takže nemají výmluvu. (Řím. 1:19)

Přemýšlejme! Jak je možné že letí letadlo, jak je to vše zařízené, že vás dostihnou elektromagnetické vlny. Jak je to možné, že jsme kdo jsme, kam jdeme? Každý o těchto otázkách alespoň trochu zapřemýšlel. Mnozí si řeknou: „Na to nestačím je to tak, tak co se budu zatěžovat s neřešitelným?“ A bible pokračuje:

♥ Poznali Boha, ale nevzdali mu čest jako Bohu, ani mu nebyli vděční, nýbrž je jejich myšlení zavedlo do marnosti a jejich zcestná mysl se ocitla ve tmě. Turdí, že jsou moudří, ale upadli v bláznovství: zaměnili slávu nepomíjitelného Boha za zobrazení podoby pomíjitelného člověka... (Řím. 1:20-23)

Následek mávnutí rukou nad denodenními zázraky je katastrofa. Zatemnění mozku, nepřemýšlení, bláznovství, a iluzorní moudrost. Vše končí ztrátou duše.

Jen málo lidí je denodenními zázraky uvedeno v dětský úžas. Ten vzdá Bohu čest, ten přivodí opravdovou moudrost, protože tu bible definuje následovně:

♥ Počátek moudrosti je bát se Hospodina. (Žalm 111:10)

Láska k Bohu, dodržování nejvyššího přikázání přivodí pokoru, opak pýchy.
—pst—

KDO NA KOHO DOPLÁCÍ?

Nedávno jsem četl ve slovenském časopise s výstižným názvem 23:55, že

vlastně Čechy nedoplácí na Slovensko, ale Slovensko doplácí na Čechy. Prý všechny devízy zůstanou v Praze, protože tam se uzavírají všechny obchody s kapitalistickou cizinou. Věřím tomu.

Víte, vůbec nechci řešit kdo na koho doplácí, v tom administrativním zmatku, který u nás vládne to stejně nikdy nikdo nevyřeší. Česko-slovenským dohadováním trpím, protože můj otec byl Čech a matka Slovenka.

Centralistické hospodaření je vskutku metla. Kdyby u nás byly třeba takové zákony o podnikání jako např. v USA, tak by bylo 90% doplácení dohadování vyřešeno. Stát je od toho, aby řádně vybíral daně. Tak to učil Ježíš. Soukromí, jednotlivci jsou od toho, aby investovali a vyráběli hodnoty a neočekávali státní zaopatření od kolébky až po hrob. Když třeba v Americe šiju boty, tak si je mohu prodat kam chci, a naučťovat jakoukoliv měnu i prodejní cenu, je-li zákazník ochotný koupit a zaplatit. Stát se vůbec nestará jestli jsem vybral dolary, marky nebo bezcenné ruble. To je moje věc. Stát chce jenom vědět, kolik jsem vydělal v místní měně a pak na mě pošle berníák. Takže, když slovenský nebo český podnikatel vyrobí a prodá svoje zboží třeba v Holandsku za guldery, tak guldeny jsou jeho a ne České nebo Slovenské republiky. Stát by měl mít příjem jen z daní. Stát by měl mít zákonem zakázáno cokoli vyrábět. Tím by úplně odpadlo tahání kdo na koho doplácí. Stát má sloužit svobodným, zodpovědným a samostatným lidem, pečovat o neschopné, nemohoucí a chránit soukromý majetek před zloději tuzemskými i zahraničními. Státní moc ustanovil přece Bůh, abychom se navzájem neokrádali, nezabíjeli, nelhali a necizoložili. Stát má dbát na to, aby bylo dodržováno desatero nebo spíš druhé patero přikázání (Ex. 20:13–17), které se týká morálních zásad. První pětka přikázání (Ex. 20:1–12) se totiž týká duchovních zásad a ty žádný stát nemůže vnutit ani zákonem nařídit.

Problém mezi Čechy a Slováky nevěží v tom, že jeden národ je lepší a ten druhý horší, což si oba národy vzájemně myslí o tom druhém. Češi a Slováci mají v oku

břevno, jak učí bible, a oba se snaží vytáhnout tomu druhému z oka trísiku. Problém mezi našimi národy leží ve státním zřízení, které není založené a dosud se ani nezakládá na biblických zásadách. Kdyby naše ústava spoléhala na jednotlivce jakékoliv národnosti místo na státní vyhlášky, naše rovnoprávné vztahy by nemusely být zakotvené ani v ústavě.

Pouze biblická víra, přesouvá zodpovědnost na jednotlivce. Ježíš učil, aby každý zvěstoval evangelium a nečekal až to za něj udělají církevní hodnostáři. A tenhle princip osobní zodpovědnosti se v mnoha zemích přenesl do morálky, kultury a do hospodářství. Proto je ve Švýcarsku na ulici čisto a v Praze pod Petřskou věží páchne moč stejně jako v Ekvádoru, ve Španělsku i jinde. Nebudme občany, kteří se bojí osobní zodpovědnosti, kteří požadují státní ochranu, aby v nezodpovědné tuposti sloužili další totalitě. Biblická víra osvobozuje a přináší požehnání zodpovědným občanům.

—pst—

ŽIVÁ MINULOST, MRTVÁ PŘÍTOMNOST

Indie, Kašmír, Nepál

V sérii rozhlasových pořadů jsme se zabývali námětem „Nový věk.“ „Živá minulost, mrtvá přítomnost“ je pokusem přiblížit našim čtenářům praktickou stránku a důsledky východních náboženství, které pronikají do života mnohých. Se smutkem v srdci musíme přiznat, že toto učení ovlivňuje i neopatrné křesťany.

Mnoho západních intelektuálů, mladých lidí přijíždí do Indie hledat kámen mudrců, ztracený ráj, inspiraci, poznat novou filosofii a náboženství. Prostě pídí se za smyslem života. Současný člověk poznal, že západní systém hodnot, technologie, materialismus, tradiční náboženství, člověka neuspokojuje. Bývalý socialistický systém jde od deseti k pěti, proto se západní člověk přestal zajímat

o socialistické utopie. Pro oba systémy zbývá orientální tajemno, které skrývá starobylou kulturu, architekturu, památky a tradice zaslých věků. Moderní člověk přijímá myšlenky Nového věku jejichž základem je právě Hinduismus. Ten je základem Budhismu, Jainismu, Sikhismu a mnoha dalších náboženství, která převzala orientální techniky.

Nepřijeli jsme hledat orientální moudrost ani tajemno, ale Indie nám pootevřela oči. Chtěli jsme vidět její lidi, její náboženství, poznat atmosféru jak se odráží v každodenním životě. Naše závěry a myšlenky jsou čistě subjektivní, i když se snažíme chápat a psát objektivně. Vím, že s americkým pasem v kapse a s dolarovou peněženkou, očima člověka, který nikdy na vlastní kůži nepoznal hlad, bidu, nevědomost, pověřivost, zaostalost a především poznání malého území ohromného kontinentu v tak krátkém čase, nemůže z nikoho udělat odborníka. UVědomuji si, že můžeme být označeni za zaujaté, ale konec konců je na každém jednotlivci, aby ověřoval zdroje informací a nepřijímal je slepě. To co píši jsou osobní dojmy, nikoho nesoudím ani neodsuzuji, to není účelem našeho poznávání ani psaní. To co se dočteme v denním tisku, v časopisech a slyšíme ve večerních zprávách, je většinou zkreslený pohled motivovaný vším možným, jen ne snahou po pravdivé informaci. Jsme manipulováni a informace přijímáme pasivně, aniž bychom si to uvědomovali. Obvykle máme plno jiných starostí, než abychom se pídili za skutečnosti. Často je pohodlnější a příjemnější zůstat v nevědomosti.

Indie

Pověst Indie je všelijaká a varování předchozích cestovatelů jsme brali vážně. Sami bychom si takovou výpravu na vlastní pěst netroufli a tak vybaveni podrobným programem, předplacenými hoteli, letenkami a pozemní transportací jsme se vydali na privátní delux túru. Jak se náš odjezd blížil, situace se přirostovala. Nepokoje v Kašmíru a indicko-nepálský konflikt jsme sledovali v malinkých

odstavečcích novin a nevěděli jsme, jestli se vůbec dostaneme, kam jsme měli namířeno. Něco jiného říkaly noviny, něco jiného ujišťovaly telexy cestovních agentů.

Singapurské Aerolinie jsou za normálních okolností fajnová letecká společnost. Let ze Singapuru do Delhi měl však svou nesingapurskou, indickou atmosféru. Cestovalo s námi množství postav velkých, divoce vyhlížejících Sikhů a ještě víc uválených, upocených mužů a mladíků, kteří měli většinou dvoje hodinky, tetování na ruce a vozíky plné video přístrojů, televizorů, praček a ledniček. Odbytnost indického letu je podivná pro nezúčastněné, dlouhé čekání pro účastníky. Turisté bílých tváří bylo pomálu. Skoro každý cestující měl plnou tašku duty free — bezcelního alkoholu a cigaret. Ověšení taštičkami s alkoholem byli i budhističtí mniši.

V letadle, ač jsme měli sedadla mezi nekuřáky, byli jsme obklopeni kuřáky, ale nejen to. Příšerně tam smrděly nohy a pltina. Ještě, že nebylo letadlo plné a mohli jsme se přestěhovat. Během cesty kalkulačky a tužky řádily, ale všechny papírky nakonec roztrhali a zahodili. Na indických linkách asi dolétávají singapurská letadla, protože Singapurské Aerolinie se vyznačují tím, že nemají v provozu letadla starší dvou let.

Delhi

Do Delhi jsme přiletěli v noci. Odbytnost se vlekla, kuřky také. Čekal nás průvodce, dýchlo na nás 39 C a neskutěčná atmosféra jako ve filmu. Přijížděly automobily, model asi ranná léta padesátá. Do jednoho jsme nasedli. Projeli jsme několika vojenskými zátarasami, široké ulice s nočním životem Bajajů (trojkolových motorových vozidel), tu a tam kráva. Byli jsme překvapeni prostorností. Očekávali jsme mraky lidí, ale moc jsme jich neviděli. Hotel Kaniška zel noční prázdnotou. Vyplnit všechny papíry, ač bylo po půlnoci, zabralo řadu času. Upozornění, že cizinci platí ve valutách, v nás jen vyvolalo vzpomínky.

Ráno jsme vyhlédli z okna hotelu. V nedaleku jsme viděli Parlament a rovnou před nosem sedělo na stromě pět velikých supů. Po snídani jsme vystrčili nos na ulici a potkali pár oteplovacích turistů švitořících pa rusky. Kolem nás bzučeli bajajové a lákali nás na projíždku, že nás svezou, odvezou, přivezou, co nám ukážou. Kolem toho na vidění moc nebylo kromě Ustředního výboru KS a o pár desítek metrů dál byl Výbor socialistické strany. Mysleli jsme si, že oteplování „turisté“ jsou odborný personál obou výborů, ale to byl náš první omyl. Vzdali jsme samostatné okukování, neboť i v zákoutí hotelu, kde mělo být obchodní středisko, zelo vše prázdnotou. Přesunuli jsme se k hotelovému bazénu a tam skotačili oteplování soudruzi. Děvočky, které se skotačení neúčastnily, postávaly v odvážných šortkách. Byly kupodivu pohlednější a štíhlejší než molodci. Sdíleli jsme společně pětihvězdičkový hotel, který mi trochu připomínal stavem newyorský hotel Picadilly před demolici. Samozřejmě ne věkem, ale sešlostí. Vstupní hala měla mramorové podlahy, ale mramor byl hajdelácky instalovaný a hrubý, že se člověk divil, jak může být škaredý. Původně bílé froté ručníky musí marinovat ve vodě svatě řeky Gangy. Ostatní snaha po čistotě zanechávala jen stopy rožsmudlané špíny. Při unavenosti uniform personálu jsem jen ráda, že jsme vše přežili ve zdraví. Jak to muselo vypadat v kuchyni, jsem si raději ani nepředstavovala.

Indie je na tom ekonomicky tak špatně, že „obchod“ se Sovětským svazem jistě zanechává u Sovětů nepředstavitelný nadbytek rupií, které nejsou směnitelné za nic jiného než turismus. V poslední době Indie dodala Sovětskému svazu 53 milionů prezervativů. Jak vidno, v zemi zitrů je preservativ vzácnější nad šafrán. A tak se sovětské turisté přijíždějí přesvědčit v hojném množství, že všude dobře, doma nejlíp. Během dne jsme se potkávali s našimi turisty u každého monumetu, kde za cigaretku či dvě „platili“ za nepotřebné služby. Všude nám vázali na nohy dřevě papuce. Museli jsme se

zouvat, abychom mohli na své nohy nebo ponožky sbírat špínu a prach.

Delhi nám moc cizokrajně nepřipadalo. Viděli jsme nové i staré město, mnoho pokrokových hesel a především silně ozbrojenou indickou armádu. Vousatí a oturbanovaní Sikhové už nepůsobili tak divoce jako v letištních halách a v letadle. Stále jsme nevěděli, jestli se Indové mezi sebou baví nebo hádají. Jejich vzhled neprozradí nic. Asi se hádají, ale jsou zdrženliví, že se rovnou neperou. Jak Sikhové, tak indiští vojáci i policajti se vzápětí drží za ruce, prsty propletené a chodí spolu jako milenci. To, že jim na boku visí šňůrou přivázaný, oblýkaný samopal nebo sukovice, nevadí. Fotografovat tyto párky jsem neměla odvahu. Na fotografování jsou všude instrukce. Na letištích se má dokonce vyndat baterie z kamery. Co se smí a stojí za vyfotografování, za to obvykle požadují poplatek, za privilegium vstupu kamery. Co se nesmí fotografovat, toho je ještě víc. Kdo chce však fotografovat letiště a jiné „strategické cíle?“ Stačí čekat 4 hodiny na pozdější letadlo, a hned je jasné, jak se věci mají.

Prohlídka starého města byla fascinující. Budhistické a hinduistické chrámy z 15. a 16. století jsou plné vyznavačů i občasných turistů. Hinduistické chrámy jsou trochu veselejší a čistější s lepmi krasavicemi a Krišnou. Budhistické jsou plné bubáků. Davy procházejí, lidé přinášejí oběti a hlavně penízky. Kněz požehná, na čelo jim dá červené znamínko. Když nás strkali, abychom dostali požehnání a kněz po nás chtivě vztahoval ruce, poděkovali jsme.

Do měst přichází velké množství negramotných venkovanů vydělat peníze namáhavou prací. Nějaký peníz vydělají, ale snad menší mzdy neexistují. Setří, aby se mohli vrátit domů, ale neušetří. Protože jsou pověřiví, chodí do chrámů pro požehnání, aby měli v životě víc štěstí a kněží je o úspory oberou. Děti na ulicích žebrají a přinesou domů víc než tatík za celodenní dřinu.

Rodiče často děti mrzačí, aby vzbuzovaly soucit a zajistily rodině živobytí. Indická krutost a bezohlednost je

neuvěřitelná. Na venkově překupníci úrody ožebračí zemědělce a kolotoč bídy, hladu, útrap a beznaděje se točí stále dokola stejně jako kolo reinkarnace. Jednou jsi dole, jednou nahoře. Lidé věří, že vede-li se jednomu zle, dobře mu tak, musel to být darebák v předchozím životě. Vede-li se druhému dobře, zaslouží si odměnu za předchozí ctnostný život. A tak chudáci, žebráci, mrzáci, nuzáci, a ať již skutečná nebo nahraná lidská bída vzbuzuje soucit a nevolí asi jenom v srdcích cizinců, ale i ta otupí.

Památkami jsme byli překvapeni. Očekávali jsme velkolepé hinduistické chrámy, které tak dobře známe z asijských míst, ale hinduistických památek moc nebylo. Muslimové, Turci, Peršané, Afgánci, Mongolové a Mogulové Indii několikrát převládali. Zbořili hinduistické i budhistické památky a z jejich materiálu postavili mešity. Impozantní Věž vítězství—Qutb Minar ze 13. století stojí na místě, kde Turci zbořili 27 hinduistických chrámů. Na jejich místě, z téhož materiálu, postavili věž. Věž vítězství je obdivuhodná stavba, zdobená citáty z koránu a bohatými ornamenty kamenině nádhery, která odpovídá kráse perského koberce. Věž je 73 m vysoká, má pět poschodí s ochozy. Každé poschodí má vytesaný jiný vzor, krásně a do detailu provedená kamenická práce trochu připomíná krásu gotických kostelů. Uvnitř věže je točité schodiště, ale dovnitř se nepouští, protože v r. 1982 se tam jen do prvního poschodí natlačilo asi 700 lidí, nestačila škvírková ventilace, někdo odpadl, nastala panika a 45 lidí přišlo o život. Od té doby je věž k obdivu pouze zvenku.

Nedaleko Vítězné věže je další světový unikát. Ocelový, nerezavějící sloup ze 4. století, který, ač stojí nechráněn před tropickými živly, nemá ani smítko rzi. Čistota železa 99% udivuje a mnoho vědátorů si s tím láme hlavu. Zkoumají, ale odpověď neznají. Obvyční lidé se kolem sloupu ovíjejí, věří totiž, když stojí ke sloupu zády a sepnou kolem něj ruce, že se jim splní každé přání. Sloup je jejich úsilím a snahou neustále leštěn a asi metr nad zemí je vyhlazen do blyštící se ocelové

barvy. Sloup stál v hinduistickém chrámu a na vrcholu bývala Garuda, mystický pták, Višňův kouzelný létající koberec. Garuda je název indonéských aerolinií. Kromě Věže vítězství a nerezavějícího sloupu je kolem množství krásně zdobených sloupů, které tvoří nekonečné řady, průhledy a podlouhly.

V největší muslimské mešitě, která má kapacitu pro 24.000 věřících, jsme museli bosí kvapíkem hopkat, aby nám na chodidlech nenaskákaly puchýře. Ani zašmudlané hadry, které spojovaly nejkratší uhlopříčky jak přeběhnout z jednoho křídla do druhého, moc nepomáhaly. Tak se to v nás všechno ježilo, tolik spíny, a aby se člověk stále zouval. Rada dalším cestovatelům—vezměte si svoje papuče, nejlépe letecké řapky. To po čem člověk šlape a ještě hůř—co mu za poplatek uvážou na nohy, jsou špinavé cáry bez podrážky.

Maličko historie

Babar, princ z dnešního Afganistánu, založil mogulské imperium v r. 1526. Jeho vnuk Akbar spravoval střední a severní Indii včetně Afganistanu. Akbarův syn Jahangir vládl od r. 1605 do 1627 a byl patronem umělců a malířů. Jeho syn, tedy pátá generace stejného rodu, šach Jahan vládl od r. 1627 do 1658 a jeho láska k umění nám zanechala Taj Mahal a jiné vzácné památky architektury a nádhery. Mogulská správa ustavila standart, stabilitu a velkolepost v Asii, kterou do dnešního dne Indové i turisté obdivují. Mogulové, muslimové, vládli hindům a hinduističtí vojáci a válečníci sloužili mogulům jako generálové a guvernéři. Centrální vláda, kterou mogulové zavedli, sloužila později jako vzor i Britům. Imperium žilo v míru a klidu. Nově vzniklá kultura smísila indický element s kulturou Středního východu. Muslimský náboženský vliv byl velice silný a do dnešního dne zůstává 10% Indů muslimského vyznání. Perština byla běžně používaný jazyk. Mogulské imperium se začalo rozpadat po smrti Aurangzeba, podařeného syna šacha Jahana. Začátkem 18. století v severní Indii převzala kontrolu Británie a rozšířila imperium na všechny strany, ale

její vliv a úsilí zvládnout Indii měl krátké trvání. V r. 1947 Indie získala nezávislost a od té doby se v Indii zastavil čas. Ne tak úplně, ale o tom později.

Červená pevnost

byla postavena ve stejnou dobu jako Taj Mahal. Tady na nás Indie poprvé dýchla očekávanou originalitou. Před pevností „parkují“ mraky prodavačů. Pištaly začnou kvičet a víka košíků se otevírají, kobry vystrkují hlavy a všichni zbystří pozornost, jen jak se objeví skupina turistů. Stánky s poživatinami přidávají barevnosti i vůni. Nádherné a veliké melouny kypěly šťavnatostí. Kolem bylo plno čmoudu, a hned mě zajímalo, co to s nimi kuchtí. Nekuchtili, pouze odháněli mouchy. Sladkost a rudost musela mouchy lákat zdaleka. Prošli jsme bez úhony s našim průvodcem a byli jsme udiveni velikostí celé stavby. Skutečná pevnost je rozlehlá, věžičky, kopule, komnaty, vše bylo otevřené. Žádné stěny, místo okna jen výklenky, sloupy, zdobené stropy a střechy. Profukoval příjemný vánek. Ve vstupních branách byly obchůdky plné suvenýrů. Viděla jsem pár zajímavostí, které byly asi skutečně starožitnosti a vzácnosti. Šachové figurky ze slonoviny pomalované barvičkami, stříbrné emajlové drobnůstky vypadaly jako z porcelánu. Drahých kamenů ve špercích a jiných lákadél bylo bez konce. Malované obrázky ať už na slonovině, hedvábí či papíru byly většinou se stejným motivem. Krišna, maharadža a jeho ženy lepších tvarů, průsvitných hábitů, nebo mystické, démonické výjevy.

Cestou k pevnosti jsme zahlédli „svatého muže“, který seděl nahý, pomazaný šedobílým popelem ze spáleného kravského lejna. Vypadal jakoby se vyválel s buvolem v bahně a na sluníčku se sušil. Vlasy mají títo světci nestríhané, zcupované, marinované kravskou močí, která z černých vlasů udělá zrzky. Seděl jakoby nevnímá okolí, ale byl velice ostražitý, aby si jej nikdo nezvěčnil, aniž by přispěl nějakou rupkou. Jen jsme koukali jedním okem, ani jsme neměli touhu si jej zvěčnit.

Ohromný park, Ghandiho memorial, je poutní místo turistů. V povzdálí je místo, kde byla zpopelněna Indira. Parlament, postavený Brity, je řádně v anglických proporcích a zůstává nám rozum stát, kolik toho Angličané zvládli v krátké době. Indická brána je současně válečný památník padlým vojákům z první Světové války. Za bránou je podstavec, kde sedával anglický král, ale pod kamenným baldachýnem je prázdné. Zdá se, že se od vyhlášení nezávislosti zastavil čas. Možná kdyby, (ale kdyby jsou chyby), Indie počkala ještě nějakých 30 let, mohla by to být země, kterou by dnešní svět bral vážně.

Taj Mahal

Každá cestovní reklama do Indie ukazuje Taj Mahal, jeden z divů světa. Taj Mahal je v Agře, asi 200 km z Delhi. Museli jsme naši delux túru ještě trochu vylepšit, abychom měli auto s klimatizací a to trochu cestu zpříjemnilo. Zdůrazňuji naši delux túru, není to abychom se vytahovali, ale prostě indický delux je pro západního člověka standart na přežití. Mohu každého ujistit, že „zimmer frei“ rakouského venkova je delux deluxů, no a srovnávat například se standartem Jižní Afriky, kde jsou ceny pro turisty naprosto lidové, je rozdílný aspoň deseti hvězdičkový. Přežití v Indii bez rodinného zázemí si musí člověk zaplatit a jen cena je to, co připomíná delux.

Na letišti jsme potkali vyzábělého mnichovského Němce. Nejdříve se zdálo, že je zdrogovaný, ale když ze sebe vysoukal, co má za sebou, divil se sám, že to přežil. Byl na cestě již dva měsíce, projel Indii z jihu na sever místní dopravou. Lokální autobusy jsou tak přeplněné, že nemohl ani vystoupit a najíst se, aby neztratil místo. Policie udržovala nástupní pořádek sukovicemi, hlava nehlava. Do Delhi dorazil s vysokou horečkou a s námi pokračoval do Nepálu, aby unikl lidem, tlačenicím a hlavně nesnesitelnému horku. Chtěl být sám. Tohle byla jeho cesta po právnické promoci před nástupem do zaměstnání. Má zážitky na celý život, a doufejme, že mu nezůstanou i trvalé následky.

Cestou do Agry bylo horko od časného rána. Silnice byla plná života, ale takového, že na nás padaly chmury. Lidé a krávy se probouzeli do nového dne. Sušina, málo stromů, chatrče, přístřešky z hadrů, klacků, plastických a papírových pytlů. Kolem cesty plno dřevěných postelí s nočníky. Lidé spali na zemi, v prachu, špině, zamotaní do cárů. Jediné co bylo upravené, byly nekonečné kupky pečlivě poskládaných sušených koláčů kravinců. Vědecké učení zkoumá kravský trus vědecky. Skutečností je, že kravský trus obsahuje všechny antiseptické vlastnosti—to prý zjistil jeden profesor na lékařské fakultě. Kravský trus očistí každé nečisté místo. Čím víc krav, čím víc kravinců, tím čistší Indie. Ve skutečnosti však čím víc svatých krav, tím větší bída. Krávy spasou zbytek vegetace a protože jsou svaté, i jejich mléko je nedotknutelné. Hladem zmirají krávy i lidé.

Ženy stály v chumlech u studní s velikými nádobami na vodu. Lidé se umývali oblečení, myli sebe i šatstvo jedním vřezem. Děti a drobné zvířectvo se motalo kolem. Přesto že jsme se vzdalovali městu a života ubývalo, nepokračovali jsme o moc rychleji. Povozy naložené do nepředstavitelných rozměrů tažené buvolí velbloudy zabíraly šířku silnice. Vozy měly kola velice hrubě tesaná z řošen a trámů. Celé mi to připomínalo bojové vozy husitů z obrázků školního dějepisu.

Cestou do Agry jsme navštívili další mogulské pevnosti. Až se nám zdálo, že jedeme proti času. Přítomnost je daleko primitivnější než minulost. V pustinách stojí ohromné pevnosti a každá má svoji historii, obyčejně velice tklivou a romantickou. Každý mogul měl mnoho žen a ještě více konkubín. Průvodce nám zapáleně vyprávěl, jak si mogul hrál se svými ženami na schovávanou.

Taj Mahal nechal postavit šach Jahan v 17. století z lásky ke své manželce, která mu porodila 14 dětí a při porodu posledního zemřela. Taj Mahal stavělo 20.000 mužů 22 let, a je to vlastně mauzoleum. Jahan a jeho žena Mumtaz odpočívají bok po boku v mramorovém sarkofágu. To co je vidět v hlavní hale, je pouhá, ale přesná kopie skutečného

místa odpočinku, které je o podlaží níže. Prochází se schodištěm, tunelem a je tam velice těsně a dusno. Nahoře se postává, obdivuje, a průvodci povídají, ukazují a halekají. Kopule má dvojitý strop a ozvěna se vrací zvláštním způsobem. Celá stavba je z bílého mramoru, oslnivě bílá a za každého počasí člověk mhouří oči. Čtyři věže minaretů jsou přes 40 metrů vysoké a jsou postaveny tak, aby v případě zemětřesení nespadly na mauzoleum. Nádherné ornamenty, kvítka a mozaiky z drahokamů, achátů, ametystů, tyrkyšů, malachitů, korálů a nevím čeho ještě průvodce prosvítil baterkou a ty zářily ještě drahokamenněji. Citáty z koránu jsou do bílého mramoru „vepsány“ černým mramorem a velikost písmen je opticky naprosto stejná od základů až po nejvyšší citát z kteréhokoliv místa a vzdálenosti. Krajkově vyřezávaný mramor je dokonalá symetrie vždy z jednoho kusu bílého kamene. Stavitelská krása udivuje, ale člověk musí úplně zapomenout na okolí. Taj Mahal je totiž perla na hnojišti.

Šikandara

je další mohutná pevnost v dohledu z Taj Mahalu postavená v r. 1613. V této pevnosti zemřel žalem a smutkem stavitel Taj Mahalu šach Jahan, když ho vlastní synci umílili v jeho stavitelských ambicích. Stavba Taj Mahalu zruinovala pokladnu, a když chtěl Jahan postavit z černého mramoru na druhém břehu řeky černý Taj Mahal sám pro sebe, dopřál synek tatíkovi domácí vězení s krásným výhledem na bělostný Taj Mahal.

Šach Jahan měl čtyři syny, následníky trůnu. Když tatík churavěl, třetí syn Aurangzeb zavraždil své dva starší bratry, tatíka šoupl do Šikandry a ujal se trůnu. Pevnost byla obehnaná vysokými hradbami a pohledem dolů se hlava až točila. Vodní příkopy s krokodýly, vojsko a divoká zvíř, hladoví tygři, lvi chránili pevnost tak, že se do ani z pevnosti nedostala živá noha. Vnitřní zahrady pevnosti jsou zpustlé, suché, ve stromech osklivě kráčí vrány a dělají nálety na veverky.

Na skok jsme se podívali, jak umělci dodnes vyrábějí z bílého mramoru precizní tajmahalské suvenýry. Tomuto umění

se tradičně věnují pouze muslimové. Brousí z drahokamů drobné listky, větvičky, které potom vkládají do mramoru. Metoda je velice podobná dřevěné intarzii. Mistrovské kusy jsou úžasné, ale nepřijeli jsme si koupit ani Taj Mahal, ani perské koberce. Při indické podnikavosti si člověk může koupit stejné vzácnosti v Singapuru za podstatně nižší ceny. Kdyby nebyli obchodníci dotěrní a neodbytní, člověk by si nějakou tu prkotinu koupil s radostí. Armáda indických překupníků křížuje vzdušné cesty sem a tam. Začínají v Singapuru nákupem televizorů, ledniček, videí a alkoholu, prodají je v Indii, nákupem koberců v Kašmíru a jiných suvenýrů, které prodají za zlomek ceny v Singapuru. Za singapurské dolary opět nakoupí televizory, ledničky, pračky, videa, a koloběh pokračuje. V Indii se nevyrobí téměř nic, zašmelí skoro všechno a obchody zejí prázdnotou.

Fatehpur Sikri

Z Taj Mahalu jsme se jeli podívat na Fatehpur Sikri—Vítězné město. Je trochu z cesty, ale rozhodně stojí za návštěvu. Slavný a mocný Akbar postavil pevnost z radosti nad narozením dědice, kterého mu předpověděl mohamedánský svatý šejk Salim Chisti, který žil v jeskyni poblíž malé vesnice Sikri. Svatý věstec doporučil, aby Akbarova manželka žila v Sikri, a až se jí narodí syn, aby na tomto místě Akbar postavil pevnost. A tak se stalo. Pevnost byla dokončena v r. 1574. Svěho času byla i královským hlavním městem. Za plné slávy měla královská pevnost 100 slonů, 30.000 koní, 1.400 ochočených jelenů, leopardy, buvolů, tygry, orly a Akbar měl pro potěšení 800 konkubin. Pevnost byla zdobená perskými koberci, hedvábnými závěsy, všude zlato, stříbro a drahé kameny. Sláva pevnosti vydržela pouhých 50 let, protože v okolí nebyla voda. Přes stáří a opuštěnost pevnosti, člověka udiví její rozměry. Hradby jsou 17 metrů vysoké, mají sedm masivních bran a obvod pevnosti je 10 km. Pevnost má množství samostatných budov a paláců. Prostranství, kde imperátor přijímal veřejnost k audienci, má kapacitu pro několik tisíc

poddaných a haly, kde zasedal soud, terasy, kde se proměňovaly ženy harému, mincovna, kde se razily zlaté a stříbrné mince. Pětioschodová budova vypadá jako dort, byla odpočívárnou manželék. První podlaží podírá 56 sloupů, na dalším podlaží jich je 20, na třetím 12 a vrchní má sloupů čtyři. Každý sloup má jiný vzor a z dálky vypadá každé poschodí stejně vysoké. Opět optický klam. Je tu hvězdárna pro astrologii, a Akbar dbal na rady svých hvězdopraců. Palác pro Akbarovu manželku, palác pro manželku Akbarova syna, další palác pro Akbarovu dceru, jejíž manžel byl vrchním ministrem a byl velice vtipný a chytrý. Snad právě proto byl zavražděn. Akbar postavil památník, i pro svého věrného slona Hirana. Vysoká věž, jejíž střední část je zdobena kamennými kly, z dálky vypadá jako by z ní trčely železné hřebíky. Nechybí ani mešita. Nejvelkolepší stavba celé pevnosti zabírá prostor 180x145 metrů. Akbar ji postavil na radu mohamedánského svatého šejka Salima Chistiho, téhož, který mu prorokoval narození syna a doporučil, aby postavil pevnost, mešitu a mauzoleum. V prostranství mešity je svaté místo, kde je Salim Chisti pohřben. Mramorové vyřezávání ve stěnách je překrásná krajková práce, dveře z ebeny, nebesa vykládaná perleti, stěny jsou zdobené květinovými vzory, listky a větvičky vyplňují každé místo. Do mauzolea přicházejí tisíce návštěvníků s touhou, aby se jim splnilo přání stejně jako Akbarovi. Domorodí turisté přicházejí snít o zašlé slávě a svatí muži jim dávají za poplatek barevné provázky, které když přiváží na krásné ornamentálně vyřezávané mramorové okenice, jistě se jim splní i to nejsmělejší přání. Hned nám strkali do ruky provázky a květinové listky, které poutníci házejí na hrob proroka. Pověděli nám, že jim tam vloni nechala anglická dívka provázek, a už jim dala vědět, že se její vdavkytivé přání vyplnilo a co nevidět se přijede podívat znovu i s manželem. Komu se přání splní, musí návštěvu opakovat a samozřejmě přivázat nový provázek. Vyslechli jsme historické i romantické poučení, až nám šla hlava kolem, jak do nás průvodci hučeli.

Krišna

Uniknout Krišnovi v Indii není možné. Jeho rodiště je cestou z Delhi do Agry. Krišnovo narození bylo předpovězeno a měl zemi zbavit tyрана. Narodil se ve věznici. Z věznice byl propašován v košíku a v bezpečí vyrostl. Král, který byl pověřivý, nařídil, aby všechna robata mužského pohlaví byla vyražena, ale Krišna přežil. Nekonečné legendy vyprávějí a zobrazují dobrodružné zážitky mladého Krišny. Krišna v lidské podobě měl přemoci zlo, které bylo zosobněno v existenci hada. Had Kaliya žil v řece Kalindi a jeho přítomnost otrávila vodu řeky. Vše živé, zvířata a dobytek umíraly. Krišna měl zbavit řeku tohoto zla a v zápasu přišel o život. Krišnova lidská podstata se rozpustila ve vodě řeky. Božská síla však Krišnu oživila. Krišnova hudba a tanec donutily hada Kaliyau k poddanství a poslušnosti. Krišna uvrhnul hada na věčné časy na dno moře, aby již nikdy neublížil člověku. Později se Krišna oženil. Podobnost s Kristovým narozením a jeho osudy jistě není čistě náhodná.

Všude jsou jeho obrázky, od rozfomilých malůvek, kde bleděmodrý Krišna s flétničkou vábí lépe krasavice i svaté krávy, kde tančí s pastýřkami krav, až po divné obrázky, kde se do erotiky míchají i zvířátka. Po Krišnovi jsou nejsvatější krávy. Ty jsou všude a jsou tak svaté, že i jejich moč zbožní lidé pijí. Marinují si v ní zcupovatěle vlasy a takových svatých mužů s nepřítomným pohledem, pomazaných popelem z kravinců, jsme viděli mnoho. Za úmyslné zabít krávy existoval nebo snad i existuje trest smrti. Prospěšnost krávy spočívá v tom, že člověk může čerpat náboženské principy z jejich očí (to není jedovatá poznámka, ale citát z Srímad Bhágavatam). Krávy v Indii umírají přirozenou smrtí a dokonce existují útulky pro přestárlé krávy. O zdechlinu se postarají supové, a těch je v Indii ohromné množství.

Je to zvláštní země. Lidé umírají hlady, ale masa, mléka, ba ani vajíček se nedotknou. Podle hinduismu se svět vylihnul z kosmického vajíčka—Brahmana—va vejce. Proto mnoho věřících nejí

vajíčka, někteří jedí pouze vajíčka zaručeně neoplozená. A tak si člověk někdy říká, komu není rady, tomu není pomoci.

Pokračovali jsme dál venkovem, který byl primitivní, chudičský, uprášený a neradostný. Na mnoha místech jsme potkávali kočovníky s medvědy. Viděli jsme zblízka život lidí, kteří nemají kam složit hlavu. Zelení, obzvlášť koncem dubna a začátkem května okolí Delhi neoplyvá, a tak je vidět opravdu všechno. Lidé jsou stejně přirození jako zvířata při vykonávání svých nutných potřeb. Už jsme viděli chudobu a jednoduchost života mnohých, ale v Indii padá na člověka beznaděj. Vždyť je to země, která má téměř miliardu lidí a kromě sušených kravinců, tu a tam cihlen, nevelkého množství automobilů, a sem tam autobusu, motorky, kola a jednoho vlaku nebyla nikde ani známka po životě ve 20. století. Byly to dlouhé dny a mohu říci, že Indie byla od prvního dne fyzicky, duševně i mentálně velice náročná.

—kas— (Pokračování přístě)

NA LINKE EMANCIPÁCIA

Zlatá střední cesta

Pod tímto titulom vyšiel obsáhlý článok v časopise „Bratislava 90.“ Ženy v Československu se chtějí osvobodit od dědictví komunismu, ale neví kde začít. Chtějí jít „zlatou střední cestou.“ Zaměstnání, rodina, služby, zásobování, ekonomie a kupní síla rodiny však reprezentují extrémní, ne zlatou střední cestu. Ženy prohlašují: „Musíme zorganizovat náš život.“ Je tohle skutečné řešení dnešních problémů žen? Nejdříve se podívejme jak vidí ženy situaci samy.

☞ *Emancipácia? Je to v dnešných podmienkach utópia, nafúknutá bublina a keď praskne, zostane iba holá pravda—úroveň života ženy, ktorý sa rovná úrovni s pred sto rokov.*

☞ Žena by mala byť v prvom rade matkou. Múdro o tom hovoria staré múdrosti. K tomu ale treba vytvoriť spoločenské podmienky s dôrazom na ekonomickú situáciu v rodinách.

☞ Nevie, prečo táto spoločnosť išla stále proti prirodzenosti. Celá jej emancipácia nebola nič iného ako zúfalý pokus oklamať prírodu.

☞ Pred pár rokmi sme boli so ženou na dovolenke. Na Západe, tam je skutočná emancipácia, u nás to bol doteraz len podvod.

☞ Emancipácia—to je najväčší výmysel proti žene. Otrokárstvo 20. storočia.

☞ S rovnoprávnosťou žien je to u nás dosť iluzórne.

☞ Československo je jeden z najtvrdších a najvykorisťovateľskejších štátov, ktorý ženskú emancipáciu zneužil na zotročovanie ženy ako takovej.

☞ Spoločnosť by mala umožniť, aby žena v každom období svojho života mohla plniť tú funkciu, ktorú ona sama pokladá za prioritnú.

☞ Čo má dať žene spoločnosť? To ani ten najrozhladnejší jednotlivec nevie.

☞ Keď sa pozriem na svoju mamu, hneď je mi jasný pojem emancipácie. V 45 rokoch zodratá starena, ktorá chce všetko stihnúť naráz. Prácu, robotu okolo domu, varenie, pranie, kopy prádla na žehlenie a ešte aj vyhovieť vrtochom môjho otca.

☞ Práve kvôli tej emancipácii som sa dosiaľ neoženil. Ženu ani deti zo svojho platu neuživím, len tak-tak vyjdem, nuž čo by som si vešal na krk viac ako stačím.

Otázky emancipácie, mateřství, kariéry, výchova dětí, rebelie dospívajících,

rozvody, manželská nevěra, pohlavní choroby, přerušení těhotenství, neplodnost, trápí ženy nejen v bývalých pokrokových zemích socialismu, ale i v zemích, kde většina těžkostí, kterým ženy v Československu přičítají svůj neradostný úděl, naprosto chybí. Jsou země, kde ženy nestojí nekonečné fronty, kde fungují služby, kde výdělečné možnosti nutí ženy, aby byly zaměstnané, a kde existují zaměstnání na částečný úvazek. Ženy většiny světa a ženská hnutí jsou v krizi již léta. Teorii a návrhů nápravy je nespočet, ale žádné pozitivní výsledky nepřicházejí, spíš naopak. Ženy doposud nenašly „zlatou střední cestu.“

Všichni jsme společně podlehli klamu, který nám nalhává, že společenské problémy vyřeší rovnoprávnost. Svět bojuje za rovnoprávnost žen, za práva dětí, za rovnoprávnost rasovou, ekonomickou i sexuální. Dokonce se nám nelíbí, že Bůh je mužského rodu, proto ženy pokrokového teologického ražení, udělaly z Boha Otce—matku. Můžete i vidět ukřižovanou ženu, naši spasitelku.

Vědci přišli s tvrzením, že člověk má společného předka ne v Adamovi, ale v Evě. Podle této teorie byla žena první a z ní pochází celé lidstvo. Jsme znovu u otázky: Co bylo dřív? Vejce nebo slepice? Křesťan má snadnou, jednoduchou a biblickou odpověď. Skeptik má dilema na celý život.

Boží plán ustanovil pro člověka dokonalou manželskou instituci a ta je víc než zlatá střední cesta. Naše hříšná povaha se nejvíce projevuje v osobním vztahu k Bohu a v manželství. Bůh nám v podstatě řekl, že bez jeho pomoci a vedení, bude harmonické manželství a vztah mezi mužem a ženou nemožný. Manželství bez zásad biblického učení přináší ženám jen mužský útlak. Muži naopak trpí ženskou vrtošivostí a snahou žen muže komandovat. Žena chce být nezávislá, proto ji muž, ať již z pohodlnosti či lenosti, nechá nést těžší břemeno, než unese. Z žen se staly mužatky a z mužů zženštilé bábovky.

Bohem ustavené manželství, nejkrásnější vztah dvou lidí se často zvrhne v nemorálnost, sobectví a bezohlednost. Od

nepaměti je tu polygamie, polyandrie, manželská nevěra, prostituce, homosexualita, brutalita vůči ženám i dětem, krvesmilství a znásilňování.

Mnoho společností žije z fantasmagorií televizních obrazovek, filmů, písní a pornografie, které malují ten nejfalešnější obraz vztahu muže a ženy. Iluze jsou v zábavě, skutečnost hříchu je v nás. Mnoho dnešních mužů nedovede být manželem a otcem a mnoho žen nedovede být manželkou a matkou. Zanedbané děti se bouří a nenávidí samy sebe a své rodiče. Nemají úctu k nikomu a ničemu.

Bůh stvořil muže a dal mu pomocnici. Bůh stvořil muže a ženu rozdílně nejen fyzicky, ale duchovně i hormonálně. Bůh stvořil muže a ženu, ne aby mezi sebou soutěžili a soupeřili na život a na smrt, ale aby jeden druhého potřebovali, aby se jeden z druhého radovali, aby jeden pro druhého žil. Bůh ustanovil manželství, základní instituci, stavební kámen každé spořádané společnosti proto, aby manželé společně oslavovali Boha a společně vychovávali nejkrásnější Boží dar, děti.

♥ *A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi.“ (Gen. 1:28)*

♥ *I řekl Hospodin Bůh: Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou. (Gen. 2:18)*

Bůh ustanovil manželství, aby nebylo smilstvo:

♥ *Abyste se však uvarovali smilstva, ať každý má svou ženu a každá svého muže. (1. Kor. 7:2)*

Bůh ustanovil manželství ne proto, aby jednoho ochudil o poznání jiných, ale aby zachoval nejčistší vztah a důvěru, která právě v manželství kvete. Manželství je pro potěšení a spásu:

♥ *Bud' požehnan tvůj zdroj, raduj se z ženy svého mládí. (Pr. 5:18a)*

♥ *Manželství ať mají všichni v úctě a manželé ať si jsou věrni, neboť ne-*

řestné a nevěrné bude soudit Bůh. (Žd. 13:4)

Bůh přirovnává věrný vztah mezi mužem a ženou ke vztahu mezi sebou a věřícími. Nevěra v manželství zobrazuje nevěru Bohu. Proto Bůh nazývá falešná náboženství nevěstkami a nás smilníky.

Nejkrásnější chvála ženy je v poslední kapitole Přísloví. Žádný sen o ženské a manželské rovnoprávnosti nenahradí Boží požehnání, které čeká každou ženu, každého muže, jemuž je Hospodin Pánem. Existuje něco mnohem vzácnějšího a krásnějšího než „zlatá střední cesta.“ Tato cesta je však tak zoučká, že ji jen málokdo nalezne. Je to cesta Boží.

—kas—

NÁŠ DENNÍ CHLĚB DEJ NÁM DNES

Od 9. července se změnily ceny 30.000 položek spotřebního zboží a další zdražení prý budou následovat. Po úplném uvolnění cen, ne mezd, ke kterému dojde již od 1. ledna 1991, budeme každou korunu obracet bezpochyby víckrát než dvakrát. Tolik červencové Svobodné Slovo.

Možná, bude mezi námi více takových, kteří si vzpomenu na modlitbu Páně.

♥ *Otče náš, jenž jsi na nebesích, bud' posvěceno tvé jméno. Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. Náš denní chléb dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. A nevydej nás v pokušení, ale vysvobod' nás od zlého. (Mat. 6:9-13)*

Pán nás osvobodil od zlého a je na čase, abychom zkoumali srdce a s pokorou vzdali Pánu díky i za denní chléb. Modlitba za denní chléb se nám může zdát nedůležitá. Sytý hladovému nevěří a skutečný hlad z nás málokdo zná. Na-

opak, mnoho lidí trpí otýlostí. Kolik prostředků, úsilí a námahy ztrávíme různými odtučňovacími kúrami!

V našich modlitbách žádáme o všechno možné, ale zapomínáme, že vše, kromě denního chleba je jaksi návdavkem. K zachování života potřebujeme pouze chléb a vodu. Vše ostatní je důkaz Boží dobroty a požehnání. Jen Bůh zajišťuje všechny denní a životní potřeby. Přesto si namlouváme, že chléb, přístřešek a všechny ostatní nutnosti a radosti, které ke každodennímu životu potřebujeme, jsou výsledkem naší pracovitosti. Jak často se troufale rouháme, když říkáme, že Bůh pomůže nejvíce tomu, kdo si pomůže sám. Zapomínáme, že naše schopnosti a existence by bez Božího přičinění prostě nebyla. Bůh řídí fyzické zákony naší planety. On řídí roční období. Stačí sebemenší výchylka zemské osy a celá země skončí katastrofou. Vždyť dnes vidíme, co člověk napáchal, když narušil jemnou rovnováhu ekologie, kterou stvořil náš Pán. Postavili jsme přehradu a zdevastovali ohromná území, která se proměnila na poušť. Znečišťovali jsme ovzduší, zamořili řeky, kde ani rybička nepřežije. Lidé se bojí o svoji existenci, mají strach z nukleární války, z ozonových děr, chemického znečištění, kyselého deště, přelidnění země. Jímá nás hrůza ekologických katastrof a přesto všechno, naše nezávislost, lidská snaha, věda, technologie a naprostá ignorace zákonů našeho Stvořitele, přináší nové a nové katastrofy do životního prostředí a mezilidských vztahů.

♥ *Bloud si v srdci říká: „Bůh tu není. Všichni kazí, zahavují, na co sáhnou, nikdo nic dobrého neudělá. Hospodin na lidi pohlíží z nebe, chce vidět, má-li kdo rozum, dotazuje-li se po Boží vůli. Zpronevěřili se všichni, zvrhli se do jednoho, nikdo nic dobrého neudělá, naprostě nikdo. (Žalm 14:1-3)*

Vše co Bůh stvořil, stvořil pro nás, pro své milované dílo, člověka, aby člověk žil v neustálém spojení s Bohem a vše mu sloužilo k růstu a potěšení. Pokud si tuto skutečnost neuvědomíme budeme svět

ničit dál a žít ve světě, který přináší utrpení, hlad, bídu a bezpráví. Podívejme se na Boží velikost právě skrze denní chléb.

♥ *Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, muže a ženu stvořil. A Bůh jim požehnal a řekl jim: „Plodte a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe.“ Bůh také řekl: „Hle, dal jsem vám na celé zemi každou bylinu nesoucí semena i každý strom, na němž rostou plody se semen. To budete mít za pokrm.“ ...Bůh viděl, že všechno co učinil je velmi dobré. (Gen. 1:27-31)*

Zamysleme se nad tím, co nám Bůh dává. Bůh mohl určit, že nám k obživě stačí jenom tráva, jako všem býložravým zvířatům, nebo hlína s minerály, které potřebují k životu rostliny. Nemusel nám dát chuť a čich a pak by nám bylo jedno jakou hmotu jíme. Vždyť Židé nejvíce reptali proti Bohu, když místo různorodého jídla, na které byli zvyklí v egyptském otroctví, měli den co den Boží mannu, která jim už nelezla. Bůh nám dal nejen ovoce, zeleninu, ryby, drůbež, hovězí a vepřové. Dal nám ořechy, luštěniny, obilniny, mléko a mléčné výrobky, sýry, vajíčka, máslo, med i cukrovou třtinu. Dal nám koření, zeleninu, rostlinný olej, kávové a kakaové boby. Sami nemůžeme vyjmenovat všechny druhy, odrůdy a členitost jednotlivých skupin živin, které požítkem požíváme. Dal potravinám vůni, chuť, barvu, krásu, která láká nejen oko, ale přináší hodnotnou výživu, potěšení a radost. Proto bychom si měli s každým soustem, ať je to krajíc čerstvé upečeného chleba, nebo ta nejkrásnější obložená mísa pro slavnostní příležitost, uvědomit, že zdroj našeho živobytí, zdroj našeho přežití, zdroj naší radosti a spokojenosti není v nás, ale v lásce a štědrosti našeho Pána.

S díky bychom měli přijímat už jen to, že neumíráme hladem. Bůh na nás ne-

zapomíná, i když budeme muset korunku obrátit víc než dvakrát.

—kas—

MLADÝM ZA VOLANTEM

Tento dopis byl otištěn v amerických denících mnohokrát a vždy promlouvá do duší rodičů, dětí i kamarádů všech těch, kteří prožili ztrátu mladého života v automobilových nebo motocyklových nehodách. Tato modlitba může zachránit někoho z těch, kteří si v 17ti letech neuvědomují nebezpečí, které nové řidiče čeká.

Bože, prosím Tě, je mi teprve sedmnáct let

Den, kdy jsem zemřel, byl obyčejným školním dnem, jako každý jiný. Kéž bych býval jel autobusem! Ale nějak jsem na něj nespíchal. Pamatuji se, jak jsem vymámil na mámě auto. „Teď to letí,“ žadonil jsem. „Všichni spolužáci už jezdí v autě.“

Když ve tři hodiny zazvonil zvonek, naházal jsem všechny knížky do skříňky. Měl jsem volno až do půl deváté zítřejšího rána. Letěl jsem na parkoviště, vzrušen při pomýšlení na jízdu autem a na to, že budu konečně svým vlastním pánem. Volný!

Nezáleží na tom, jak se nehoda stala. Udělal jsem chybu—jel jsem příliš rychle. Bláznivě jsem riskoval. Těšil mě ale pocit, že jsem mohl dělat, co jsem chtěl, a také to bylo zábavné.

Poslední věc, která mě zůstala v paměti, bylo, že jsem měl jednu starou dámu, která jela strašně pomalu. Uslyšel jsem ohlušující ránu a ucítil hrozné trhnutí. Sklo a plech litaly všude. Zdálo se, že celé moje tělo letí zevnitř ven. Uslyšel jsem se křičet. Náhle jsem procítnul. Bylo to velmi tiché a klidné. Policejní úředník stál nade mnou. Pak jsem uviděl doktora. Moje tělo bylo samá rána. Byl jsem celý od krve. Kousky ostrého skla jsem měl zapíchaný všude. Zvláštní, že jsem nic necítil.

Hej, nepřetahujte to prostěradlo přes mou hlavu! Nejsem přece mrtvý! Je mně teprve 17 let! Mám dnes večer rande. Určitě vyrostu a budu mít krásný život! Ještě jsem nezačal pořádně žít! Nemůžu být přece mrtvý.

Později jsem byl položen do velkého šuplete. Moji známí mě museli identifikovat. Proč jen mě museli vidět takto? Proč jsem se musel dívat na máminy oči upřené na nejstrašlivější ránu v jejím životě? Táta náhle vypadal jako stařec. Řekl tomu úředníku, co to měl na starosti—ano, je to můj syn—a zesinal.

Pohřeb—to byl zvláštní, tajemný zážitek. Viděl jsem všechny své příbuzné a kamarády kráčet za rakví. Prošli kolem jeden po druhém a podívali se na mě nejsmutnějšíma očima, které jsem kdy viděl. Někteří z kamarádů plakali. Několik děvčat se dotklo s nářkem mé ruky a odešlo.

Prosím vás, vzbudte mě někdo! Vemte mě odsud! Nemohu snést pohled na tátu s mámou tak zlomené smutkem. Dědeček s babičkou jsou tak sklíčení žalem, že sotva jdou. Bratr a sestry jsou jako mrtvolky. Pohybuji se jako roboti. Všichni jako v mlze.

Člověk tomu nemůže uvěřit. A já tomu také nemohu uvěřit. Nepochovávejte mě, prosím vás! Nejsem mrtvý! Mám ještě tolik co prožít! Chci se zase smát a běžet. Zpívat a tancovat. Nedávejte mě do země, prosím! Slibuji, jestli mi dáš ještě jednu šanci, Bože, budu nejopatrnějším řidičem na celém světě. Jenom jedinou šanci!

Bože, prosím, je mně teprve 17 let!

(Přeložil Pavel Bartoš, přetištěno se svolením „Editors Press Service, Inc.“ New York)

BARNABÁŠ

Často vzhlízíme k apoštolům s obdivem, obyčejně k Pavlovi, protože ten společně s Petrem byli nebojácní vojáci. Chtěli bychom být jako oni, ale současně se bojíme, že bychom mohli také trpět

jako oni. O Pavlovi, Petrovi, Janovi a ostatních velikých apoštolech toho bylo řečeno a napsáno až-až.

Podívejme se však na příkladný život méně známé, ale o nic menší biblické novozákonné postavy. Podívejme se na Barnabáše, jak svůj život dosvědčoval svými skutky. Barnabáš plně věřil, že Bůh může proměnit poražence ve vítěze.

Za prvé se podívejme na Barnabáše jako na dárce

♥ ...Barnabáš, to znamená, „syn útěchy“... Levita, původem z Kypru měl pole, prodal je, peníze přinesl a položil před apoštoly.
(Sk. 4:36-37)

Barnabášovo skutečné jméno bylo Josef. Ale ne nikdo menší než apoštolové, kteří jej museli intimně znát, mu dali přezdívkou—Barnabáš—což je spíš syn povzbuzení než útěchy. Barnabáš musel mít mezi apoštoly vynikající jméno. Dal sebe i svůj majetek, zahrnoval apoštoly a ostatní svým přátelstvím. Děлил se snad o vše. Svou pokornou velkorysostí povzbudil apoštoly i církve. Jak silně kontrastuje Barnabášovo odevzdání sebe sama i svého majetku s Ananiášem a jeho ženou, kteří lhali, že odevzdávají vše církvi, ačkoliv nic odevzdávat nemuseli a stihla je za to smrt.

Já vím, teď se také tážete jako já—to mám vše co mám prodat a odnést do sboru? Z čeho budu žít? Věřím, že toto Barnabášovo svědectví takto interpretovat nemůžeme. Klíč leží v tom, že vše co máme není naše, ale patří Bohu, vždyť On vlastní nás. Budeme-li myslí a srdcem přikováni k majetku, nikdy nepoznáme klid. Co máme, odevzdáme Bohu tak, že na tom nelpíme, a nežijeme pro to. Jakmile si tohle uvědomíme, budeme osvobozeni od starostí. Dost bohatých lidí na Západě věnuje své síly a investice ke zdaru a šíření biblické noviny. Někteří žijí ze svých úspor, aby mohli všechen svůj čas věnovat šíření evangelia. Vždyť taková dávají Bohu vše co mají. Původ všeho zla, nejsou peníze, ty jsou neutrální, ale láska k penězům je původ všeho zla. Proto, máme-li dům, dávejme ho k dispozici třeba biblickým kroužkům. Uvidi-

te, jaká radost zalije váš život a jak příkladně povzbudíte ty, kteří projdou vašimi otevřenými dveřmi. Naučme se od Barnabáše dávat. Vše co vlastnime by mělo být použito až do konce našeho života k oslavě Boha.

Nedostatek štědrosti a dobročinnosti v našem národě byla jedna z hlavních příčin našich národních problémů v posledních desetiletích. Vždyť i vysílání HCJB a naše práce je hrazena převážně americkou dobročinností. Kdyby nebyli v dalekém světě jedinci, kteří na Československo myslí, neslyšeli byste nás. Neměli bychom ani na tisk, ani na poštovné.

Za druhé se podívejme na Barnabáše jako na osobního zastávce

♥ Když (Saul) přišel do Jeruzaléma, chtěl se připojit k učedníkům, ale všichni se ho báli, protože nevěřili, že k nim patří. Tu se ho ujal Barnabáš, uvedl ho k apoštolům a vypravoval jim jak Saul na cestě do Damašku uviděl Pána, uslyšel jeho hlas a jak tam potom neohroženě kázal v Ježíšově jménu.
(Sk. 9:26-27)

Důkaz, že Barnabáš věřil Saulovi nespočíval v tom, že o něm mluvil s uznáním, ale v tom, že jej osobně přivedl před apoštoly a představil jej. A tak je to vždy. Vira bez skutků je mrtvá. Řeč se mluví, voda teče. O kolika lidech mluvíme dobře a nepomůžeme jim? Co si máme myslet o výsledcích nedávného průzkumu v USA, který odhalil, že 95% biblických věřících se o dobrou biblickou novinu Ježíše Krista nikdy nikomu nesvěřilo a nikdy nepřivedli ani jednoho ze svých duchovně mrtvých přátel k životu. Taková statistika je znepokojující. Jak by dopadla asi u nás doma?

Evangelium je určeno k tomu, aby povolávalo hříšníky k Bohu. Na druhé straně, když někdy nějaký hříšník projeví zájem o spásu, tak mu mnoho křesťanů nedůvěřuje. Při mé lednové návštěvě Československa jsem svědčil i komunistům. Bylo pozoruhodné, že bývalí komu-

nisté přijímali evangelium s mnohem menší nervozitou a s otevřenějším srdcem, než ti, kteří jsou v mých očích čestní a humánní lidé. Jejich nedůvěra k evangeliu byla stejná jako nedůvěra ke komunismu. Naopak, některým idealistickým komunistům se zhroutil svět a teď hledají. Tak to bylo přece i s Pavlem. Pronásledoval křesťany, byl na té rudé straně, a když se obrátil, apoštolové mu nevěřili. Budme, bratři a sestry, jako Barnabáš. Důvěřujeme a podporujeme lidi i s pošiderní minulostí. Nebudme v tomto bodě jako apoštolové, kteří nechtěli Saula mezi sebe připustit. Budme zastánci a opora nových věřících. Osobně se také více přikláním, díky své hříšné povaze, spíš ke skeptikům než optimistům. Ale Barnabáš je vám i mně oporou, příkladem a povzbuzením. Jak se ten veliký Pavel musel cítit Barnabášem povzbuzen a pokoren, když o něm Barnabáš přede všemi apoštoly řekl, že kázal neohroženě v Ježíšově jméně. Jaké to zastání! Nestalo se vám už, že byl celý svět proti vám a pak se vás někdo zastal? Zastávající slouží zastávanému. Požehnání mají oba. Chceme-li vésti vítězný život v Kristu budme požehnáním odvřeným. Veďme nové věřící ve víře a uveďme je mezi ostatní sourozence v Kristu. Máme se všichni co učit od opomíjeného Barnabáše.

Za třetí se podívejme na Barnabáše jako na evangelistu a učitele

♥ Zpráva o tom se dostala k sluchu církve v Jeruzalémě a bratři poslali do Antiochie Barnabáše. Když tam přišel a spatřil, co se z milosti Boží děje, měl radost a povzbuzoval všechny, aby ve svém rozhodnutí setrvali a zůstali Pánu věrni. Byl to muž dobrý, plný Ducha svatého a úfry, a tak bylo mnoho lidí přivedeno k Pánu. (Sk. 11:22-24)

Tyto verše obsahují nejdelší a nejdetailnější popis Barnabáše. Církve v Antiochii začala evangelizovat řecké pohany ve velkém, a proto jeruzalémská církev poslala do Antiochie jednoho ze

svých nejlepších a nejváženějších členů. Koho jiného než Barnabáše! Barnabáš vlastně dorazil do Antiochie jako inspektor, aby zjistil jak antiošská evangelizační exploze pokračuje, a aby jí usměrnil a dal jí správný apoštolský základ.

Barnabáš vedl církev tak, aby dosáhla co nejvíce pohanů, aby se co nejvíce lidí odvrátilo od světa k Bohu. Ale evangelizace není pouze k tomu, aby byli lidé spaseni. Evangelizaci totiž začíná správný vztah k Bohu.

Vzpomínám si, když jsem se jako začínající křesťan dělil o evangelium s nevěřícími, měl jsem na mysli, aby byl dotyčný spasen a hlavně aby nebyl zatracen v pekle. Dlouho mi trvalo, než jsem si uvědomil, že první důvod proč evangelizujeme je Bůh a druhý důvod je teprve člověk. Boží sláva má větší hodnotu než sláva spaseného člověka. Vždyť sláva spaseného je funkcí a vyplývá ze slávy Boží. Sláva Boží je prvotní. Proto Ježíš zdůrazňoval, že největší přikázání je milovat Boha a druhé milovat člověka jako sebe sama.

Nový příbuzenský vztah k Bohu vyžaduje udělat si čas pro ostatní. A Barnabáš přijel do Antiochie povzbudit nové věřící právě v tomto novém příbuzenském vztahu. Barnabáš povzbuzoval křesťany aby zůstali věrni celým svým srdcem jedinému pravdivému Bohu a tím jej oslavili. Jenom to shromáždění, které má na mysli na prvním místě Boží slávu, může prosperovat, smím-li to tak říci, ve svém evangelizačním úsilí. Evangelizace pro samotnou evangelizaci nebude nikdy účinná. Vezměme si příklad z Barnabáše. Ten zajásal nad spasenými, ale obratem je povzbudil, aby kráčeli těsně při Bohu.

Budeme-li povzbuzovat druhé v setrvání ve víře, pak utvrdíme ve víře i sami sebe. V blízkosti Boha naše osobní problémy mizí. Já vím, snadněji se to říká, než plní. Sám se nutím do akcí, které by měly být pro mne jako křesťana radostí a samozřejmostí. Přesto, naučme se umění povzbuzovat naše bratry a sestry v pevnosti víry. Barnabáš je naším vzorem. Trénujeme se v překonávání sami sebe. Duch Boží nás k tomu vyzbrojí.

A na závěr, za čtvrté, se podívejme na Barnabáše jako usmiřovatele.

Křesťané, naplnění Duchem svatým, nejsou svatoušci a někdy se rozhaštějí. Naše denní zkušenost a bible to potvrzují. Pavel jenž byl, jak jsme si řekli, Barnabášem uveden mezi apoštoly, měl s Barnabášem rozdílný názor na Marka. Barnabáš a Marek byli bratřanci a cestovali společně s Pavlem.

♥ Když Barnabáš a Saul (Pavel) splnili své poslání, vrátili se z Jeruzaléma do Antiochie a vzali sebou Jana zvaného Marek. (Sk. 12:25)

Tato trojice, Marek Barnabáš a Pavel se museli vzájemně velmi dobře znát. A teď se podívejme co se odehrálo mezi těmito kamarády, bratry v Kristu.

♥ Po nějaké době řekl Pavel Barnabášovi: „Nauštíme opět naše bratry ve všech městech, kde jsme kázali slovo Páně a podívejme se jak se jim daří.“ Barnabáš chtěl také vzít Jana Marka. Pavel však nepokládal za správné vzít ho sebou, poněvadž je opustil v Pamfili a v práci s nimi nepokračoval. Vznikla z toho taková neshoda, že se spolu rozešli: Barnabáš vzal sebou Marka a plavil se na Kypr. (Sk. 15:36–39)

Vidíte přátelé, Pavel s Barnabášem se nepohodli a došlo k roztržce. Bratřanci Barnabáš s Markem se plavili na Kypr a Pavel se Silasem se vydali do Sýrie a Kalikie posilovat církev.

Tato příhoda nás poučuje ve dvou věcech. Zůstaňme nejprve u Marka. Jsem přesvědčen, že Barnabášův čin povzbudil Marka natolik, že se z něj stal opravdu pracující apoštol, který vydržel až do konce. Vždyť nám zanechal jedno evangelium. Měli bychom vůbec Markovo evangelium, kdyby jej Barnabáš nepodržel v kritické chvíli?

A poučení z Pavlovy strany? To musela být pro něj lekce! Vždyť mu Barnabáš nastavil zrcadlo. Když byl Pavel odmítnut apoštoly, Barnabáš ho podržel, povzbudil a vyzvedl mezi apoštoly, kteří

jej nakonec přijali. Tak mne napadá, co si Pavel myslel, když se Barnabáš zastal Marka? Vždyť Pavel jednal vůči Markovi stejně nedůvěřivě jako apoštolové jednali vůči němu samotnému. Co si Pavel myslel, když po roztržce promýšlel celou situaci? Vždyť musel vidět podobnost ne čistě náhodnou. A v obou případech to byl Barnabáš, který vytáhl odmítnutého nad vodu. A výsledek této lekce? Když byl Pavel ve vězení, napsal Koloským:

♥ Pozdravuje vás můj spoluvězeň Aristarchos, a Barnabášův bratranec Marek o němž jste již dostali pokyny. Až k vám přijde (tj. Marek) přijměte ho. (Kol. 4:10)

Zde se už Pavel neohrazuje proti Markovi. Z Pavla se stal zastánce Marka. Pavel dožrál Barnabášovým příkladem. Pavel dává pokyny, aby kolosští Marka přijmuli, ačkoliv jej sám kdysi nechtěl vzít na evangelizační cestu.

Takže vidíme jak tato roztržka posloužila Markovi, Pavlovi a Barnabáš určitě musel mít z této situace požehnání také. Ovšem, nejvíce posloužila tato roztržka Bohu. Bůh z každé situace, ať vhodné či nevhodné, vytěží maximum pro své království. Tím, že se kamarádi rozešli, Bůh mohl obdělávat dvě vinice. Jednu na Kypru skrze Barnabáše a Marka, druhou v Sýrii a Kalikii, skrze Pavla a Silase. Tak mi to moji milí nějak připomíná i naši službu.

Buďme smířliví, buďme zastánci, buďme jako Barnabáš. Tak nemnoho a zároveň mnoho nám bible říká o tomto neobyčejném člověku. Barnabáš skutečně znamená syn povzbuzení.

Představme si, kdyby Barnabáš nepřidržel Marka. Marek by patrně zahořkl a snad by ani nenapsal svoje evangelium. Pavel by si neuvědomil svou chybu, a Barnabáš by se patrně stal apatickým. Mějme dostatek citu, abychom rozpoznali zda-li přidržujeme profesionálního zločinného prospěcháře, nebo slepce, který neviděl v důsledku svého naivního idealismu. Povzbudme se navzájem důvěrou a láskou. Barnabáš nám ukázal cestu. Ať se naše země dostane z klepet nedůvěry. Vím, že bez obrácení, bez pokání, bez

osobního přijetí Krista se u nás v Československu dlouhodobě moc nezmění. Naše naděje nemůže vést v člověku, ať je sebelepší. Proměňme naši vlast tím, že každý z nás začne sebou samým. Uvědomme si naši hříšnost, požádejme Boha o odpuštění skrze Krista, jenž za nás vytrpěl peklo, které všichni bez rozdílu zasluhujeme. Odvráťme se od světa a obraťme se k Bohu.

—pst—

SLOVO PŘED SMRTÍ

Mám právo vůbec mluvit? Má právo se ozvat zavržený, odkopnutý, ten, o kterého nikdo nestojí? A když se ozvu, budu vyslyšen? Budu brán vážně, i když mi nedal nikdo právo mluvit? A kdo mě pochopí, kdo uzná, že mám právo se ozvat, že mám právo i soudit? Soudit toho, kdo se na mě provinil. Vystupuji s pochybami, ale přece se ozývám a nebojím se hájit své právo na život, za to, že i já mám právo žít.

Vznikl jsem ve chvíli erotické vášně, ve chvíli kdy má matka neznala mého otce a můj otec neznal moji matku, ve chvíli, kdy dva mladí lidé toužili po ukojení své vášně. Nechci soudit, zda to bylo správné, ale chci hájit to, že měli vědět jaké důsledky z toho mohou vzniknout. Moje matka byla mladá a nezkušená dívka. Toužila po milostném poznání, ale netoužila po následcích, které vzrušující poznání přináší.

Nějakou dobu vůbec nevěděla, že jsem, že existuji. Já—plod—jsem byl a pomalu jsem se formoval v člověka. Pomalu se ve mně vyvíjely důležité buňky, které tvoří jednotlivé orgány. Moje matka žila chvíli jako doposud. Pak přišly dny, kdy věděla, že se v ní něco odehrává. Když zjistila, že v sobě nosí život, zhrabila se. Ale proč? Proč jsi se zhrabila, když jsi sama dopustila, abych já vznikl, abych existoval? Vždyť i ty, má matko, jsi byla jednou takový malý bezbranný plod, jako já. Zapoměla jsi, že vznikla stejným způsobem jako já? Víš, na tebe třeba čekali, třebaš nevznikla

neplánovaně, jen tak náhodou, ale přesto, cožpak máš právo rozhodovat o mém dalším osudu? Cožpak jsi ty nejvyšší soudce, který když dá palec dolů zabíjí, nebo když dá palec vzhůru, nechává žít? Kdo tě ustanovil rozhodovat nad životem, když ty sama jsi nemohla rozhodnout nad svým vlastním životem? Když jsi přicházela na svět, nikdo se neptal jestli bude hlad nebo bída, nemoce nebo válka. Každý jen očekával nové krásné stvoření. Vždy byly problémy v životech dětí. Lidé nežili vždy dobře. Mnohdy žili v bídě a nouzi. Přesto chtěli mít děti a pro ně žít, starat se o ně a dát jim vše, co potřebují. Lidé poznali nezaměstnanost, válku. Na světě nebylo vždy krásně. Ale i tehdy, kdy se špatně žilo, rodily se děti a nikdo si nedovolil přemýšlet o vraždě plodu vlastního života. Žijete proto, abyste mohli dávat život a ne abyste mohli život brát, abyste mohli zabíjet.

Ano, snad nemám právo mluvit, jsem malý nevyvinutý plod, snad se ještě ani člověku nepodobám. Přesto se chci bránit jako se brání odsouzenec na smrt. Nechci mluvit jen za sebe, ale za všechny příští životy, za všechny minulé i budoucí, za vraždy nevinných, za které nebyl nikdy nikdo potrestán. Vraždíte nás jako bychom byli mor, jako bychom byli něco špatného a přitom jsme vaši potomci a následovníci. Vy nám máte předat dílo vašich rukou, dílo vašich předků. Že to dílo vás všech žijících za nic nestojí—je pravda. Ale přesto vám byla dána moc otevřít nové životy. Proto máte tuto funkci plnit a ne plnit smetiště našimi mrtvými tělisky, vašimi plody. Vždyť přece na světě není jen špína, nemoce a zničená příroda. Vždyť se ještě tu a tam najde lidská láska, důvěra, laskavost a porozumění. I v chudobě mohou lidé prožívat lásku, i v chudobě si mohou lidé rozumět, ba třeba víc než v přepychu a bohatství.

Měl bych cítit nenávisť ke své matce, nenávisť že mě vůbec někdo zplodil. Necítím nenávisť. Cítím jen velkou lásku k matce a ještě větší bolest nad tím, že nikdy neřeknu „maminko mám tě rád.“ Nikdy neuvidím slunce, vodu, zkrátka ce-

lý svět. Nebudu se radovat a smát z věcí, z kterých se raduje moje matka.

Lituji, že mezi lidmi existuje pomýšlení na vraždu, že lidé dovedou zabít a ničit. Ty samé ruce, které někoho objímají, ty samé ruce za chvíli nenávidí a zabíjejí. Srdce plné lásky k jednomu a plné nenávisti k druhým.

Maminko, já bych byl přece hodný a nedělal bych ti zbytečné starosti. Cožpak můžes mít lásku k mému otci a nemít ji ke mně, k tvému životu? Cožpak mě můžes jen tak zabít? Myslíš si, že když jsem ve tvém těle, že máš právo rozhodovat o mě i o sobě jak se ti zlíbí? Maminko, to se ani trochu neztýdíš, když mě s tvým dovolením zabijí? A co dál? Co potom? Půjdeš za svým milým a budete se znovu milovat. Budete se radovat, že už vás neotravuji, že jste se zbavili nicotného problému. A možná si řeknete: „Kdyby k něčemu došlo, pomůžte opět vrah.“ Ne, vy používáte jiné slovo, „lékař.“ Od čeho léčí tyto lidumilové ženy, které mají přivést na svět život? Proč dopustily, aby se život vyvinul?

A tak na závěr si ani nestěžuji, už ani nepláči, protože jsem ještě nežil a už nejsem, protože lidské srdce je neoblomné a jednou je toto a i další zabíjení přivede ke konečnému soudu. Prosím, nevynášejte rozsudek nad někým, kdo ještě nezkusil chvíle života, kdo nepoznal jaký je svět. Ne, nezabíjejte mně! Prosím vás, proč?

—Milan Hudeček—

Naši milí přátelé,

hlásíme se vám skoro z nebe, z Quita v Ekvádoru. Od 10. března 1990, jak jistě víte, jsme součástí Československého křesťanského vysílání stanice HCJB, Hlas And. Dobrou Novinu vysíláme z Quita denně a naše pořady si můžete vyladit na krátkovlnném přijímači každou středu.

Dnes máte v rukou první číslo „Zápasu o duši“, které vyšlo v Československu. První dva ročníky samonakladatelské činnosti, s minimální finanční pomocí ostatních, jsou naším darem a službou vám všem. Rozpočet na 3. ročník časopisu „Zápas o duši“, a druhé vydání stejnojmenné knížky, je pro nás samotné neúnosné. Aby tato práce mohla pokračovat, rádi dáme příležitost všem, kteří se na této službě chcete podílet a přikládáme poštovní poukázku. Napište nám co vás zajímá, jaké máte potřeby a jakým způsobem nám chcete pomoci. Všem čtenářům, kteří již na tiskový fond přispěli ze srdce děkujeme.

Pravidelným čtenářům v Československu posíláme toto číslo dvakrát—darujte jej svým známým. Budete-li potřebovat více výtisků, napište na adresu bratra Vička.

Předplatné za třetí ročník 1991 nežadáme, ale dobrovolné příspěvky rádi přijmeme. Každému zájemci, i těm, kteří na tiskový fond nemohou přispět, časopis rádi zašleme.

Vaši Pavel & Klára

HLAS AND — DOBRÁ NOVINA — HCJB, QUITO

Vysílání v 5:00 hodin UTC (ČSFR – 6:00 v zimě, 7:00 v létě) uslyšíte denně v pásmech 11, 25, 31 a 49 metrů, na kmitočtech 25950, 11835, 9610 a 6205 kHz.

Vysílání v 18:00 hodin UTC (ČSFR – 19:00 v zimě, 20:00 v létě) uslyšíte denně v pásmech 11, 13, 16 a 19 metrů, na kmitočtech 25950, 21480, 17790 a 15270 kHz.

OBJEDNÁVKY A PŘÍSPĚVKY

Distribuční připomínky, objednávky knihy a časopisu „Zápas o duši“, kazet, traktátů, ostatních tiskovin a materiálů adresujte na Ing. Bohuslav Vlček U stadionu 379 • 59501 Velká Bíteš

Dobrovolné příspěvky pošlete na Tiskový fond ZOD u Komerční banky v Brně. Číslo účtu 179 042-621.

Zahraniční čtenáři mohou posílat příspěvky na: HCJB World Radio Missionary Fellowship, Dept. Checoslovaco, Box 691, Quito, Ecuador. NEZAPOMĚNTE ohlásit změnu adresy.



ZÁPAS O DUŠI vydávají Pavel & Klára Steigerovi, HCJB World Radio Missionary Fellowship, Box 691, Quito, Ecuador. Vychází šestkrát ročně. Tisknou Ostravské tiskárny.